

Date de réception : 14/09/2020

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-42/20 – 1

Zaak C-42/20

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

28 januari 2020

Verwijzende rechter:

Gericht Erster Instanz Eupen (rechtbank van eerste aanleg Eupen, België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 januari 2020

Verzoeker:

FS

Verweerster:

Wallonische Region (Waals Gewest, België)

[OMISSIS]

Vonnis van 6 januari 2020

[OMISSIS]

Gericht Erster Instanz Eupen (rechtbank van eerste aanleg Eupen)

Vonnis

van de vierde kamer, rechtsprekend in belastingzaken

[OMISSIS] [Or. 2]

In de zaak

FS, Duits onderdaan, geboren te Neustadt (Duitsland), woonachtig te Eupen,

VERZOEKER,

[OMISSIS]

tegen

WALLONISCHE REGION (Waals Gewest, België), in de persoon van de minister-president, met zetel te [OMISSIS] JAMBES, [OMISSIS]

VERWEERSTER,

[OMISSIS]

Verdere procedure

Bij tussenvonnissen van 6 mei 2019 is de heropening van de behandeling gelast en de zittingsdatum vastgesteld op **28 november 2019**.

De zaak is behandeld ter openbare terechtzitting van 28 november 2019.

[OMISSIS]

Voor **de gehele procedure** is overeenkomstig de wet van **15 juni 1935** op het gebruik der talen in gerechtszaken de Duitse taal gebruikt.

Feiten

[OMISSIS]

Verzoeker is sinds 5 september 2017 weer officieel woonachtig in België (LUIK).

Sinds 7 november 2017 is verzoeker woonachtig te EUPEN [OMISSIS].

Op 9 november 2017 is verzoeker te EUPEN gecontroleerd door ambtenaren van de Waalse overheid, toen hij achter het stuur zat van een in Duitsland geregistreerde VW TOUAREG [OMISSIS].

Bij deze controle verklaarde verzoeker dat hij met het voertuig van zijn vader reed en nog niet genoeg geld had om een eigen voertuig aan te schaffen. Hij verklaarde eveneens dat hij weldra van LUIK naar EUPEN zou verhuizen. **[Or. 3]**

Volgens het proces-verbaal werden de volgende belastingen geheven:

- verkeersbelasting: 735,00 EUR;
- opdecimen: 73,50 EUR;
- belasting op inverkeerstelling: 991,20 EUR;

- eco-malus: 2 500,00 EUR;
- geldboete: 1 250,00 EUR;
- **TOTAAL: 5 549,70 EUR**

In hun proces-verbaal van vaststelling en invordering constateren de ambtenaren van het Waals Gewest dienaangaande het volgende:

- „De verkeersbelasting blijkt niet betaald te zijn. [...]
- *De in België woonachtige bestuurder bevindt zich achter het stuur van een in het buitenland geregistreerd voertuig, en kan geen aanspraak maken op een van de uitzonderingen waarin is voorzien in artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 18 juni 2014 (B.S. van 5 september 2014), en wel:*
- [...]
- *het voertuig dat ten kosteloze titel ter beschikking wordt gesteld van een natuurlijke persoon bedoeld in § 1 gedurende een periode van ten hoogste één maand; een door de buitenlandse titularis opgesteld document dient zich aan boord van het voertuig te bevinden, waaruit blijkt dat laatstgenoemde toestemming verleent om het voertuig te gebruiken voor een bepaalde periode, met vermelding van de einddatum;*
- [...]
- *De eigenaar van het voertuig is GT, woonachtig te Krefeld, Duitsland;*

[...]

- *Genoemde bestuurder FS heeft het hem voorgestelde bedrag van 5 549,70 EUR (zie de specificatie hierboven) niet betaald.*
- *Bovengenoemd voertuig is door ons in bewaring genomen van genoemde FS, die in Luik, België, woonachtig is.*

Hem is meegedeeld dat hij zijn voertuig noch mag verplaatsen, noch mag vervreemden, zonder de voorafgaande toestemming van de verbaliserende ambtenaren. Het in bewaring nemen geschiedt door het in beslag nemen van de registratieverklaring / het certificaat van overeenstemming / het certificaat van de technische controle (doorhalen wat niet van toepassing is).”

[...]

„Het in bewaring genomen document is op 14 november 2017 na verloop van 96 uur teruggegeven aan genoemde FS.

Genoemde FS heeft het document teruggenomen in de toestand waarin het zich op het tijdstip van de inbewaringneming bevond.”

Verzoeker betwist de belastingheffing, aangezien hij alleen in verband met de organisatie van zijn verhuizing met het in Duitsland geregistreerde voertuig van zijn vader onderweg is geweest in België.

Op 13 november 2017 heeft verzoeker bewaar ingediend bij het Waals Gewest, en verzocht om vernietiging van het bestreden proces-verbaal [OMISSIS].

In de tussentijd zijn – sinds 7 februari 2018 en 28 december 2017 – in België twee voertuigen (ASTRA GTC [OMISSIS] en PEUGEOT 307 [OMISSIS]) op naam van verzoeker geregistreerd [OMISSIS]. **[Or. 4]**

Dat bezwaar is bij administratieve beslissing van 4 mei 2018, betekend op 14 mei 2018, met de volgende motivering afgewezen [OMISSIS]:

„Voorts was FS volgens hetzelfde proces-verbaal op het tijdstip van de controle woonachtig in Luik (België). Volgens een uittreksel uit het bevolkingsregister was FS vanaf 8 november 2017 in Eupen ingeschreven.

Het voertuig Volkswagen 7L is geregistreerd op naam van GT, woonachtig te Krefeld, Duitsland.

Aangezien FS reeds sinds 5 september 2017 in het Belgische nationale bevolkingsregister is ingeschreven, was hij verplicht het voertuig in België te registreren.

In het geval van FS gaat het om het besturen van een voor maximaal een maand om niet ter beschikking gesteld voertuig, dat in het buitenland is geregistreerd.

Tijdens de controle bevond zich in het voertuig geen document op grond waarvan het besturen van het voertuig volgens artikel 3, § 2, 6°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 was toegestaan.

Een document van de buitenlandse eigenaar waarin die verklaart dat hij de bestuurder van het voertuig toestemming heeft gegeven om het voertuig tijdelijk te gebruiken, bevond zich tijdens de controle niet in het voertuig.

Na bestudering van het dossier stellen wij vast dat FS zich in geen van de uitzonderingssituaties bevond die hem zouden hebben toegestaan om een in het buitenland geregistreerd voertuig te besturen, aangezien het vereiste document, een verklaring van zijn vader dat FS het voertuig gedurende een

beperkte tijd mocht gebruiken, zich op het tijdstip van de controle niet in het voertuig bevond.”

Ten gevolge van deze afwijzing ten gronde van zijn bezwaar heeft verzoeker bij de verwijzende rechter beroep ingesteld tegen deze belastingheffing bij contradictoir verzoek van 27 juli 2018.

Voorwerp van het geding

Verzoeker vordert dat zijn beroep ontvankelijk en gegrond wordt verklaard. Bijgevolg verzoekt hij om nietigverklaring van de beslissing van de Waalse overheid van 4 mei 2018.

Hij vordert eveneens dat voor recht wordt verklaard dat hij geen belasting hoeft te betalen.

Subsidiair vordert hij dat hem ten minste een aanzienlijke belastingvermindering wordt toegekend.

Verzoeker vordert ten slotte dat het Waals Gewest wordt veroordeeld tot betaling van zijn proceskosten ter hoogte van 1 100, 00 EUR (na correctie van de inhoudelijke fouten; dat wil zeggen 20, 00 EUR griffierechten en 1 080 EUR proceskostenvergoeding).

Het Waals Gewest verzoekt het beroep niet-ontvankelijk te verklaren.

Subsidiair verzoekt het het beroep ten gronde te verwerpen. Bijgevolg moet de bestreden administratieve beslissing van 4 mei 2018 worden bevestigd en moet verzoeker derhalve worden veroordeeld tot betaling **[Or. 5]** van het bedrag van 5 549,70 EUR, te vermeerderen met de voor belastingen toepasselijke rente vanaf 9 november 2017.

Ten slotte vordert het Waals Gewest dat verzoeker wordt veroordeeld tot betaling van zijn proceskosten ter hoogte van 1 080, 00 EUR (dat wil zeggen het bedrag van de proceskostenvergoeding).

Beoordeling

1. Ontvankelijkheid

Bij tussenvonnissen van 6 mei 2019 is het beroep reeds ontvankelijk verklaard.

2. Ten gronde

2.1. Inachtneming van het vrije verkeer van personen en het vrije kapitaalverkeer overeenkomstig het VWEU en de noodzaak het Hof ten behoeve van de rechtsvinding prejudiciële vragen voor te leggen

FS voert aan dat hij slechts eenmaal aan boord van het voertuig van zijn vader is gecontroleerd. FS had in werkelijkheid geen frauduleuze bedoelingen. Hij heeft het voertuig derhalve niet regelmatig gebruikt, zodat de betwiste belastingheffing ongedaan moet worden gemaakt.

Verder moet beschikking C-315/19 aangaande de toepassing van artikel 45 VWEU *mutatis mutandis* worden toegepast, volgens welke de verplichting de documenten altijd in het voertuig te hebben, schending van het Unierecht inhoudt. Deze documenten behoeven zich derhalve niet altijd in het voertuig te bevinden. Van een dergelijke discriminatie is ook sprake in het onderhavige geval, waar het gaat om gebruik voor privéredenen, omdat de documenten zich in deze context niet altijd in het voertuig zouden hoeven te bevinden.

Het Waals Gewest voert aan dat het in casu om een ander geval gaat, zodat in het onderhavige geval artikel 45 VWEU niet naar analogie kan worden toegepast.

Partijen hebben echter ter openbare terechtzitting van 28 november 2019 unaniem verzocht om in dat verband een prejudiciële vraag voor te leggen met betrekking tot de mogelijke toepassing van de rechtspraak in beschikking C-315/19 van het Hof op particulieren.

De verwijzende rechter stelt om te beginnen vast dat niet wordt betwist dat FS op het tijdstip van de controle geen document bij zich had dat hem overeenkomstig artikel 3, § 2, 6°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen toestond het voertuig van zijn vader te besturen.

Het aan de orde zijnde artikel 3, § 2, 6°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen (beschikbaar op www.fisconetplus.be en www.just.fgov.be) bepaalt in de huidige versie ervan, die reeds van kracht was op het tijdstip van de aan de orde zijnde belastingheffing, het volgende [...]: **[Or. 6]**

„§ 2. In de hierna vernoemde gevallen echter is de inschrijving in België van voertuigen die in het buitenland zijn ingeschreven en in het verkeer worden gebracht door de personen bedoeld in § 1 niet verplicht voor:

[...]

6° het voertuig dat ten kosteloze titel ter beschikking wordt gesteld van een natuurlijke persoon bedoeld in § 1 gedurende een periode van ten

hoogste één maand; een door de buitenlandse titularis opgesteld document dient zich aan boord van het voertuig te bevinden, waaruit blijkt dat laatstgenoemde toestemming verleent om het voertuig te gebruiken voor een bepaalde periode, met vermelding van de einddatum;”

Dit koninklijk besluit had volgens het verslag aan de Koning (2001) destijds tot doel het groeiende gebruik van bedrijfsvoertuigen uit het buitenland te reglementeren en andere gevallen waarin buitenlandse kentekens in België worden gebruikt om Belgische belasting te omzeilen, te bestraffen.

Een document van de in Duitsland woonachtige vader, waarin die verklaart dat hij zijn zoon toestemming verleent om zijn voertuig VW TOUAREG voor een bepaalde tijd te gebruiken, bevond zich tijdens de controle inderdaad niet in genoemd voertuig.

Op de dag van de controle is derhalve komen vast te staan dat artikel 3, § 2, 6°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 niet is nageleefd.

In dat verband hebben partijen zich echter feitelijk niet uitgelaten over de verenigbaarheid van artikel 3, § 2, 6°, van dat koninklijk besluit met het Unierecht, waarvan met name de fundamentele vrijheden met voorrang toepasselijk zijn.

Dienaangaande heeft de verwijzende rechter het Hof reeds een prejudiciële vraag voorgelegd aangaande de overeenstemming van artikel 3, § 2, 6°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 met de fundamentele vrijheden van het VWEU.

Het Hof heeft op de prejudiciële vraag in het kader van de toepassing van artikel 45 VWEU als volgt geantwoord:

„33 [...] Dienaangaande zij eraan herinnerd dat met name met betrekking tot het doel van de strijd tegen fiscale fraude op het gebied van de registratiebelasting en de motorvoertuigenbelasting en de doeltreffendheid van de verkeerscontroles, volgens de rechtspraak van het Hof een bepaling die overeenkomt met de in het hoofdgeding aan de orde zijnde en volgens welke – zoals in het onderhavige geval – het betrokkene niet was toegestaan de documenten waaruit blijkt dat hij voldoet aan de voorwaarden voor vrijstelling van de registratieverplichting voor voertuigen, kort na de controle alsnog over te leggen, en waarbij hem bijgevolg elke mogelijkheid werd ontnomen de onrechtmatige situatie te herstellen, niet in verhouding staat tot deze doelen (zie in deze zin beschikking van 10 oktober 2013, Kovács, C-5/13, niet gepubliceerd, EU:C:2013:705, punten 33-38, en arrest van 29 oktober 2015, Nagy, C-583/14, EU:C:2015:737, punten 32-34).

34 Overigens blijkt met betrekking tot het streven om misbruik te voorkomen uit de rechtspraak weliswaar dat de justitiabelen zich niet met het oog op misbruik of bedrog op het Unierecht kunnen beroepen, maar dat

een algemeen vermoeden van misbruik niet erop kan worden gebaseerd dat een in België wonende werknemer in deze lidstaat een bedrijfsvoertuig gebruikt dat hem ter beschikking is gesteld door een in een andere lidstaat gevestigde onderneming, waarbij hij in dienst is (zie in deze zin arrest van 15 december 2005, Nadin en Nadin-Lux, C-151/04 en C-152/04, EU:C:2005:775, punten 45 en 46).

35 Evenmin kan in het onderhavige geval de verkeersveiligheid worden aangevoerd, aangezien het betrokken voertuig in een andere lidstaat is geregistreerd en derhalve een technische controle heeft ondergaan, waarvan het resultaat moet worden erkend door de andere lidstaten (zie in deze zin arresten van 15 december 2005, Nadin en Nadin-Lux, C-151/04 en C-152/04, EU:C:2005:775, punt 50, en 24 januari 2019, RDW e.a., C-326/17, EU:C:2019:59, punt 67).

36 Gelet op het voorgaande dient op de prejudiciële vragen te worden geantwoord dat artikel 45 VWEU aldus moet worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een regeling van een lidstaat volgens welke een aldaar woonachtige werknemer zich slechts kan beroepen op een uitzondering van de verplichting om in deze lidstaat een bedrijfsvoertuig te registreren dat hem ter beschikking is gesteld door een in een andere lidstaat gevestigde werkgever en dat aldaar is geregistreerd, wanneer hij de documenten die bewijzen dat is voldaan aan de voorwaarden voor deze uitzondering altijd in het voertuig bij zich heeft.”

In het onderhavige geval rijst thans een soortgelijke vraag in het kader van het privégebruik van een in het buitenland geregistreerd voertuig, waarbij het Waals Gewest van mening is dat de bovengenoemde rechtspraak in het onderhavige geval niet toepasselijk is.

Het heffen van de betwiste belasting op grond van het genoemde proces-verbaal zou in dat verband echter **discriminerend** kunnen zijn, doordat betaling van de omstreden belasting volgens het betwiste proces-verbaal van vaststelling en invordering werd opgelegd omdat verzoeker een in een andere lidstaat dan de lidstaat van controle geregistreerd voertuig voor een beperkte periode heeft geleend en gebruikt, zonder dat op het tijdstip van de controle de vereiste documenten aan boord van het voertuig waren, terwijl personen die een in België geregistreerd voertuig lenen en gebruiken, noch aan een dergelijke verplichting, noch aan een dergelijke heffing zijn onderworpen.

Verder komt het de verwijzende rechter voor dat het heffen van de totale belasting samen met de boete en het feit dat de achteraf overgelegde documenten niet in aanmerking zijn genomen, **niet in verhouding** staan tot het doel te verkrijgen dat de belastingplichtigen belasting betalen. Deze onevenredigheid zou eveneens een beperking van de uitoefening van de fundamentele vrijheden van de Europese Unie kunnen vormen voor particulieren die gedurende een beperkte periode voor

privédoeleinden een voertuig lenen en gebruiken dat is geregistreerd in een andere lidstaat dan de lidstaat waar de controle heeft plaatsgevonden.

Volgens de rechtspraak van het Hof kunnen de fiscale aspecten en met name het risico van een derving van belastinginkomsten niet dienen als rechtvaardiging voor een beperking van de fundamentele vrijheden van het Unierecht (arresten van 7 september 2004, Manninen, C-319/02, ECLI:EU:C:2004:484, en 15 september 2005, Commissie/Denemarken, C-464/02, ECLI:EU:C:2005:546).

Bovendien moet elke geringe beperking van de fundamentele vrijheden van het Unierecht worden veroordeeld.

Aangezien partijen thans unaniem verzoeken om prejudiciële vragen voor te leggen over het Unierecht in verband met particulieren in dat verband en aangezien het antwoord op dergelijke vragen zowel voor de rechtszekerheid alsook voor de rechtsvinding **[Or. 8]** noodzakelijk lijkt, komt de verwijzende rechter tot de conclusie dat het Hof de volgende prejudiciële vragen moeten worden voorgelegd:

[OMISSIS] [prejudiciële vragen, zie hieronder]

2.2. Overige argumenten van partijen en proceskosten

[OMISSIS]

Beslissing

Alvorens verder **ten gronde** te beslissen in de onderhavige zaak verzoekt de verwijzende rechter het Hof om een **prejudiciële beslissing** krachtens artikel 267 VWEU **over de volgende vragen**:

1. *Is een nationale regeling zoals die door de autoriteiten wordt toegepast, waarbij het gebruik zonder nieuwe registratieplicht van een buitenlands voertuig dat aan een in België woonachtige burger door een in een andere lidstaat woonachtige burger sporadisch en voor een korte tijd ter beschikking wordt gesteld, afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de in België woonachtige burger de verklaring inzake toestemming voor privégebruik in het voertuig bij zich heeft, dat wil zeggen een verklaring in de zin van artikel 3, § 2, 6°, van het K.B. van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen, in strijd met de desbetreffende Europese voorschriften en met name met de artikelen 20 en 21 VWEU betreffende het vrije verkeer van personen, artikel 45 VWEU (vrij verkeer van werknemers), artikel 49 (vrijheid van vestiging) en artikel 56 VWEU (vrijheid van dienstverlening)?*

2. *Is een nationale regeling zoals hierboven beschreven en door het Waals Gewest omgezet, om redenen van openbare veiligheid of andere beschermende maatregelen gerechtvaardigd en is de naleving van de nationale regeling – die aldus wordt uitgelegd dat zij dwingend voorschrijft dat de bestuurder een door de buitenlandse eigenaar van het voertuig opgesteld document bij zich heeft, waarin toestemming wordt gegeven om het voertuig tijdelijk, namelijk voor de opgegeven periode, te gebruiken – noodzakelijk om het nagestreefde doel te bereiken of zou dat doel ook op een andere wijze en met minder strikte en formalistische middelen kunnen worden bereikt? [Or. 9]*

[OMISSIS] [verdere procedure, handtekeningen]